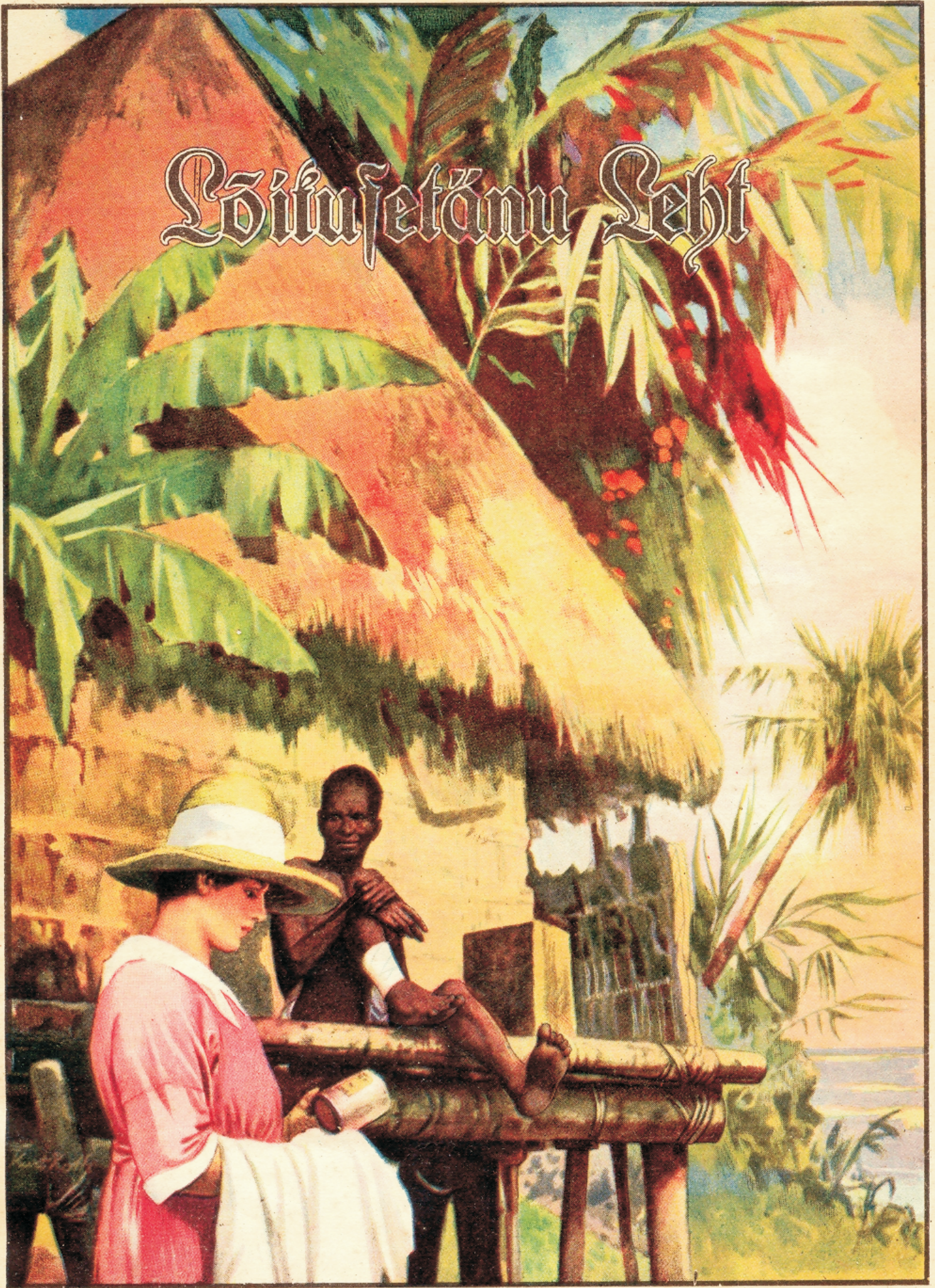

Lõikufetõnu Seht

Armumõlg.

Millest tuleb see, et misjonärid jätavad maha oma isamaa, wanemad, õed-wennad, sõbrad ja tuttavad? Kuis tuleb, et nad loobuvad kõigist tsivilisatsioonist paremustest ja rändavad mõõrale maale, kus nad kannatavad ebakohase kliima all, kus nad midagi ei leia, millega nad kodus olid harjunud kui enesest-mõistetavate eluajadustega. Rändasid nad sinna kullamägede pärast? Tegid nad seda, et nad suurt au lootsid? Ei midagi sarnast! Nad toovad rõõmuga selle ohvri, et osagi enda armumõlast tulduda. Juba Paulus tundis end oma päewil mõlglasena, sest ta ütles (Room. 1, 14): „Mina olen nii hästi kreeka kui umbkeele rahwa, nii hästi tarkade kui rumalate mõlglane.“ Ja enda tööst paganate pimeduse vastu ütleb ta: „Sest Kristuse armastus ajab meie peale.“ (2. Kor. 5, 14.)

Waatame ristiusu esimestesse päewadesse! Sohanes kujutab meie Salmuse raam. 12. peatükis ristiusu mõitlust, wäitese poistese ja ta wastase Rooma mõimu wahel — punase lendamao, seitseme pea ja kümne sarwega. „Sialgi, kogu ajaloo kestusel, pole kaks nii erinewa jõuga waenlast üksteise vastu seisnud, kui antiik paganlus ja noor ristiusk, Rooma kirik ja kristlik kirik. Tuletame meele Rooma riigi hiiglasuurt mõimu; mõtleme pääle ainelise rikkuse ka selle pääle, et paganlus walitjes terwet elu, riigi ja perekonna üle, awaliku ja koduse elu üle, kõik hariduse täitis, siis ärgem unustagem, milline mõimas jõud on aastasadu walitsenud kultuses. Kujutame ette ka kristlikku kirikut selle alguses, millel polnud midagi, ei riigimõimu ega wara, ei kunsti ega teadust; üks wäike salgake, inimeste otsuse järgi harimatuid kalamehi, waiwatikkijaid, kel pole muud kui ristijõna, sõnum, et kuulutatud Messias on tulnud, et kõigile rahwastele on õnnistus ristilööbus.“ Ja siis, mis leiame ajaloo woolus? Mõrk poistese mõitis mõimsa lendamao; seepärast on hiiglasuure maailmamõimu wiimsele esindajale, keiser Julianusele, pandud suhu sõnad: „Maatjaretimees, ja oled mõitnud!“

Smetanult küsime, kuis oli mõimalik mõita nii mõimast wastast? Mgristiusu pooldajad tegid käsitööd, järgnedes apostel Pauluse manitsusele Ewef. 4, 28, et neil oleks midagi „anda puudustkannatajatele“. Seega näidatakse tööle alles õige siht. See ei ole mitte egoistlik eluülespidamise muretsimine, weel vähem rikkaksjaamine ja nautimine, waid me peame töötama, et teenida wendi, ja halastuses leiab töö alles enda ilusa palga. Kätega töötades on nad wendi teeninud. Nemad, waejed, on ses mõttes ka paljuid rikkaks teinud. Suurel määral täitus ka Issanda sõna: „Ja sellest tuntakse, et te mu jüngrid olete, kui te üksteist armastate.“ Meie peame omaist tegewusest ütelda mõima, nagu Issanda mõit oli teeniwa armastuse mõit, nii on ka ta kogudus teeniwa armastuse läbi mõitnud.

Mu sõber, mu wend, mu õde, kes te neid ridu loete, kuis on lugu teie armumõlaga? Sest ka meie aja paganad ootawad tõelise ristiusu tõendust. Seega kasuta ka sina seda juhust ja anna rikkalikult sellest, mis sulle on Jumalast usaldatud nende kehalihts ja waimlihts hüweks, kes weel Issandat ei tunne, ja tõenda seega, et sinu armastus „õiget liiki“ on.

H. F. Schubert.

* * *

„Mina ei ütle seda mitte kui käskides, waid teiste usinuse läbi kiusan mina ka teie armastust, kas see tõine on. Sest teie teate meie Issanda Jeesuse Kristuse armu, et tema teie pärast on waeleiks saanud, kui ta rikas oli, et teie tema waeuse läbi pidite rikkaks saama.“

„Mga seda ütlen mina: Kes kasinasti külmab, see peab ka kasinasti lõikama, ja kes rohkesti külmab, see peab ka rohkesti lõikama. Sgakuks nõnda, kui tema omas siidames ette mõtab, ei mitte kurwa meele ega häda pärast, sest Jumal armastab rõõmsat andjat.“ (2. Kor. 8, 8. 9; 9, 6. 7.)

Paulus.

Lõifufetänu Leht

„Waadake põidufid, need on ju walged lõifufele.“ — Kristus.

Libeeria pärismaalaste paadis (fanus).

Sarnased paadis on puutüüvest õõnestatud ja on ainufefeks liikumifwahendifs weeteedel.
(Waata aruannet pealkirjaga „Külilaskäif Sda-Nafriitasfe“).

Uwatud ufjed terwes maailmas.

Kui Jumal apostel Paulufele andis palju wõimalufi tagajärjerikkaks tööks Ewefufes, juures eba-jumalate kodulinna, kirjutas Paulus suure rõdmuga jellest „juurest ning wägewast ufjefst“, mis tale oli awatud (1. Kor. 16, 9). Tooford oli Wana Testament ainult kahes keeles olemas ja Uus oli alles walmimas. Ufkliffude arm oli wäike, nad olid waejed, kuid Jumala arm neis oli nii suur, et nad „jõu poollest ja üle jõu“ (2. Kor. 8, 3) mifjonitööd toetasid. Eriti wäike oli nende mifjonäride arm, kes waatamata raskele tagafufufufefele, kuulutasid ewangeeliumi Rooma maailmariigi piirideni (1. Kol. 1, 23). Palju juuremat teeb Jumal lõpuajal, nii kui ta töotanud on. Terwes maailmas awas ta ufjed, mida keegi enam fuleda ei faanud (Joh. ilmut. 3, 8), nii et täitus Mat-teufe 24, 14 ja Joh. ilmut. 14, 6 rõdmufõnum, — igawefst rõdmufõnumit kuulutati kõigile rahwaftele nende keeltes.

Püüha kiri on praegu ofalt wõi täielikult tõlgi-tud 835 keelde, miljonid ekfemplarid laotatakse laiali fadandete rändpiibliuufufate kaudu. Tuhandef Ju-malafõna kuulutafjad wiiwad rõdmufõnumi ifegi kõige laugematesse maailma nurfadesse. Ka meie kogudu-fel pole mitte ainult rahaline wõimalus püüha kirja laotamifefks ja wirgalt faafatõõtamifefks, waid ta fuu-tis ka ühe suurema armu piibleid Wene keele tõlkida lasta. Meie juhtiwamad mifjonimehed käifid 1927. a. kõiki tähtfamaid maid ifiklikult külastamas ja jääl ala-tud tööd kinnitamas. Nagu sekretär Tjingi aruandefst näha, olid aasta lõpul neli meie liikuwamat mifjo-näri teel Afrikasse, kaks jõitfid idarannikule Mau-ritfufufeni ja Madagafkarini, kaks läänerannikule Ni-geeriani. Kõige pikemaid reife tegi küll meie üle-wenemaalife ühingu eefufeisja, ta läks Wladimoftofini Jaapani piiril, Samarlandini Afia fufdames ja Hararatini Taha-Kaukaafias. Nende ridade kirjutaja

wõis kogemusi Kauges Idas juurendada ja firmendada walguspiltide ettekannete kaudu oma reisi. Sääljures ei puudunud truu kaasabi. Misjonär Stahl Rastatist wainustas omi kuulajaid aruandega enda imelistest saawutustest indiaanlaste juures Peruus ja Bolliwias. Sääl awab Jumal rutem ukseid, kui leidub wajakalike jaadikuid. Misjonärid Zimmermann, Drinhaus ja Dittmar, olles puhkujel Hollandi Ida-India, jutustawad Jumala õnnistustest mitmesugustel saartel. Misjonär Baasch, kes oma pääle wõtab eestseisjakutse Kolumbia-Wenezuelas, awaldas Hamburgi lapsena jelles linnas oma kogemusi, kuidas Jumal kutjus ta enda jaadikuks.

Meie kogudus wõis 1927. a. mitte wähem, kui 187 uut jaadikut misjonipõldele jaata, kes mitte ainult Euroopa ja Põhja-Ameerika, waid ka Lõuna-Aafrika, Austraalia ja Lõuna-Ameerika ewangeliumi teenriteks said. Et aidata Inka indiaanlaste misjoni, sõitis Wagnerite perekond Peruuksse. Wennad Luts

ja Juks läksid Mehhikosse. Weebruaris läksid abielupaar Helbig ja wend Flammer meie esimeste misjonäridena Libeeriasse. Mai lõpul sõitis wend Janzelau Hondurassi, septembris reisis wend Gessel Abessiniaasse. Meie Saksa misjonäride abilistena sõitsid rawitsejad Schädlich ja Kaludjerska Egiptusesse ja õde Pfingstl Ida-Jordanimaale. Rawitseja Luise Scholz pööras rõõmuga Indiasse tagasi omale wanale misjonipõllule. Kuid misjon ei nõua mitte ainult ohwrit ja ainelist tuge, waid wäga tihti ka jaadiku terwist ja elu. Õde Helbig pidi tulema tagasi Libeeriasst kodumaale, kus ta warsti suri. See ohwrimeelsus peaks kõiki misjonisõpru illesõhutama misjoniüleandele, selle täiussele wiimiseks ka ennast ohwerdama. Igalpool seisawad praegu ukseid awatud ja kõwemini kui kunagi kõlab hüüid kõigist maailmaosadest: „Tule ja aita meid!“

L. R. C.

Külaskäik Ida-Aafrikasse.

Nastawahetusel külastas nende ridade kirjutaja ühes misjonisekretäri Meadiga Woermann-aurikul „Badai“ Southamptonist Ida-Aafrika misjoniasutusi. Nastal 1894 alustasime tööga kullarannikul, jäält laiendasime oma tegewuspiiri Sierra Leoneksse, Niigeriasse ja lõpuks Libeeriasse. Teatavasti oli Aafrika idarannik tuntud, kui „walge mehe haud“, kus paljud sadanded misjonäre ja kaupmehi enneaegse surma leidsid. Kuigi sanitaarolude paranemise läbi ja troopikahaiguste uurimisega wõitluses nendega nii mõndagi on muutunud, siiski pole need takistused ja hädaohud weel wõidetud ja terwise alalhoidus on tar-

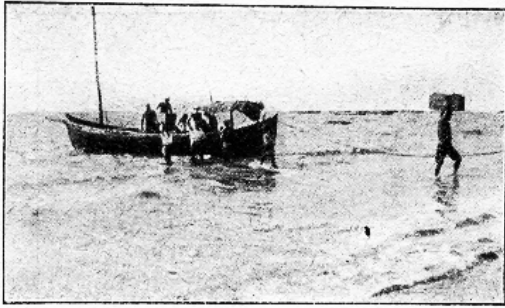
wilifud erilised ettemaatusreeglid. Ka suure palawuse nõrgestawa mõju ja ühekiilgse toitluse tõttu (enamjaolt konsermid) peab ida-eurooplane korrapäraselt, wähemalt kuus kuud kahest aastast, kodumaal weetma, et end uuesti finnitada uue töö jaoks. Mõni peab paariaastase tegewuse järele lahkuma, sest et ta ei suuda wastu panna kliima nõuetele. Ka meie tunneme seda kurba kogemust, et nii mõnigi me ustawatest misjonäridest on ohwerdanud enda elu teenistuse altariile, Jumala eest, osa tööpõllul, osa kodus. Waatamata kõigile neile äärmistele takistustele, jai neis maades hää aluspõhi loodud, et enamasti suure wõitlusega wõideti ewangeliumile mõned tuhanded paganaid. Nii on kullarannikul palju pärismaalasi, kes mõne aasta eest olid tähtsad ebajumalakultuse ametnikud, andudes jelle usu kõlbluswastastele pruukidele, wahapääl maha jätnud kõik jelle, kui ka wiina, tubaka jne. ja rõõmustawad parema äratundmise üle. Nad tegutsesid mõned päewad nädalas, ojal omal kulul, külades kaasinimeste päästmiseks.

Meiega koos reisisid: Taani abielupaar Trauborg, mõlemad Skodsborgis, meie asutuses õppinud rawitsejad, naiskooliõpetaja Henriksen, kes puhkujelt Waterlooksse tagasi läks, ja misjonär Nolke, kes meie seminarist Darmstadtis, Libeeriasse läks. Weel sõitis ühel teisel laewal üks misjonär Libeeriasse.

1927. a. alatud töö Libeerias tõotab olla kõigiti tagajärjerikas. Umbes 40 Km. Grand Basja sadamast põhja poole anti meile sõpradelt ja walitjuselt kaks maatükki kasutamiseks. Ühe maatüki pindala on 4 hektaari, teine, palju suurem, on 40 hektaari suur. Wäiksema pääle asutati jaam otsekohesest mõttes „põõsas“. Wõrrelde ümbrusega ja pärismaaküladega on see jaam kui puhtuse ja korra ehtekarp.

Noored paganad,
awaldasid meie külastamise ajal palwet meie toohi
astumiseks.

Baat, millega 26 tunni pikkust reisu Monroviast Grand Basjas'le tegime. Ookeani laetvad ei või kaljude tõttu rannale lähineda, aga ka ülaloleva paadiftega on hädaohhtit randuda ja nõuab suurt ettevaatust.

Möödunud aasta aprillikuust jaadik on tekkinud kahetja majakest kostiõpilastele, milledest üks on elumajaks misjonärile, kuni ehitusel olev elumaja saab valmis. 40 hektaari, umbes tunni tee kaugusel, on misjonifarmi all. On peaaegu arusaamatu, mida misjonärid Selbig ja Glammer nii lühikese ajaga on saanud kor- da. Sgalpool tuntakse jaama, kui arstijaama, kuna

mend Selbig on omandanud hää punaseristi hariduse meie seminari täiskursuse kõrval Friedensaus. Augustist septembrini oli ta tegevuses 900 isikuga. Ka kõrgemad vastavad asutused on väga kiitnud me jälset tegevust. Wend Kolke'l, kel on ka hääd tead- mised põllupidamises, on meile suureks abiks. Mis- jonär Selbig kaotas kahjuks mõni kuu pärast Sibe- riasse jõudmist enda armsa abikaasa, kes ainult lühik- est aega sai tegutseda sel alal. Ta suri lühike aeg pärast tagasiõudmist Saksimaale ja leidis Hamburgis oma rahupaiga.

Uue aasta vööl helistati meil Sakseni noorte poolt annetatud kella esimest korda. See meelitas järgmi- sel hommikul palju pärismaalasi jaama, kes iialgi üht kella polnud näinud ega kuulnud.

Ka Nigeeria kullajadamas teeme lootusrifast tööd. Me külastasime palju külasid siemaal ja meil oli võimalus päälükute juuresolekul ühes nende jaatfondadega kõnelda paljudele pärismaalastele, kes veel iialgi polnud kuulnud ewangeeliumist, kes meid siis palusid ühe ewangelisti jäädavalt finna jätta.

W. K. Jüng, misjonisekretär.

Aafrika paganate häda.

Päike on loojenenud. Loodus on ümberringi vaikunud. Maerutuvad, kes veel praegu hüüdsid: „Kombuul pole kleiti, Kombuul pole kleiti!“ on wait jäänud ja oma pääkesed tiibade alla peitnud. Wali, rögisew mõirgamine hoiatab meid kitselauta leopardide eest hästi hoida. Rahthiired ja öökullid lendavad ümber rahuliku misjonimaja. Pikkamööda libi- seb kuu Ujambara musta kaljuseina tagant välja. Korraga näib, kui oleks kõik hõbedaga üle walatud. Banaanimetjad oma hiiglasuurte lehtedega, mis õhtu- tuule käes kergesti liiguvad, annavad suure hõbe- järve waatepildi Aafrika õhturahust.

Korraga katkestatakse see vaikus trummi tumeda pörina läbi. Waljemini, ikka waljemini kõlab tantsu- pidu algussignaal. Ikka kaskivamalt müri- seb juur trumm, kõwendatud paljudest väiksematest ja naiste kaskitrummidest. Siin ei ole midagi meloodilist, kuid rütmi tugewast mõjust ei saa keegi end wabastada. Moodne tantsumuusika — ikka pöörasem, kutsuwam, meelitavam. Naiste rõõmuhüüed läbistawad tuli- nooltena öö. Tuul kannab meie kõrwu katken- deid tantsu- ja joomalauludest. Nii kestab see nüüd kuni hommikuni, ja nii mõnigi õpilane ilmub järgmisel päeval kooli roidumuna, mõnelgi langewad õppetöö ajal filmad finni wõi nad ei ilmu üldse. Peaaegu näib, kui oleks juba misjonikool üks segaw moment nende „õnnelikude looduslaste“ rõõmus.

On see tõesti puhta rõõmu väljendus, jeesmine rahulolemine; wõi on need kõik ainult uimastuskat- sed, pingutused wähemalt mõneks tunniks tõelikkust oma hädadega ja muredega unustada? — Ons neil „muretuil pärismaalasil“ ka walud ja mured?

Kust peaks küll hakkama pääle, et kirjeldada tu- handeid väikseid ja suuri hädasid, mis abielurahwa

jüdameid rõhuvad. Wõib ainult mõnda asjaolu tä- hendada. Näiteks, kui väga igatsewad nad lapsi. On aga wäikene sündinud, wõib waewalt veel temast kõ- nelda kui ühest „wäiksest leopardist“, et mitte teha tä- helepanelikkudeks alati ainult kurja sepiitsewaid waima. Wanemad peawad kartma oma laste pärast tuhandeid lausumisi, kurje pilkusi ja muud jarnast, et õigel ajal wõtta tarwitusele wastuabinõusid rohitsejate- meeste kaudu. Seäraniis suur sündmus armastatud lapse elus on hammaste tulek, mille õnneliku möö- dumist erilise pidustusega pühitsetakse. Rõõmfasti terwitatakse wanemaid pärast neid mure- ja hirmu- päewi: „Wpongezini!“ („Olge terwed, teie tuletate suu- rest hädaohust!“) Sest oleks laps reeglimestafelt kahe alumise hamba asemel ülemised esihambad enne jaa-

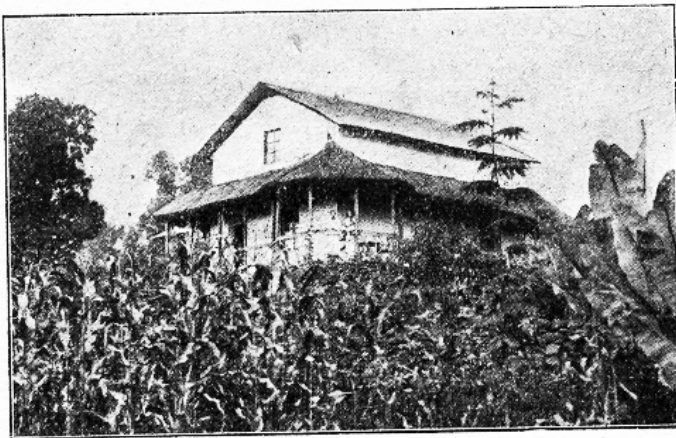
Libeeria misjonijaama waade. Paremal, palmi all foosoletu tuum.

nud ehk veel koos filmhambaga, siis oleks ta elu rikutud olnud. Mis oleks siis juhtunud?"

Tule waimus ühes Afrikasse. Pilwetust taewast naerab hele troopikapäike. Ta kastab laia stepi ja kõrged mäed pimestawasse walgusesse, paistab ta süngesse kuristikku, mille äärel wäike must rinnalaps rahulikult magab. Kuis on ta jarnasesse hädaohtlikku seisuforda sattunud? Me näeme, et vähemgi liigutus tale jurma toob. Müüid hõõrub ta omi filmi, sirutab käefesi ja jalafesi, hakkab meereema ja on järgmisel filmapilgul me filmist kadunud. Samal ajal istub waene waewatud ema emas onnis ja kaebab oma lapse pärast, kes hammaslapjena paganliku kartuse ohwriks pidi saama, „Oh häda, oh häda, mu laps, mu laps!“ kõlab ta jurma-kaebus. Ta näeb waimus oma lemmikut kuristikku kaldal; näeb ta purustatud kehakest selle põhjas; näeb, kuis ööpimeduses paar tulist filma walgatawad, kaowad ja jälle liginevad. Waimus kuulab ta warsti pärast seda õudset, pilkawat hüüäne naeru, kes hirmija mõrtsukatöö wiimjed jäljed kaotab. Siis asub temasje õõ, nagu on wäljasgi õõ; kuid ta südamest tungib, kuigi teiste sõnadega, Seremia haaraw palwe: „Õõ-kus on mööda, suwi on lõppenud, kuid meid pole ikkagi aidatud. — Ma olen täiesti purustatud oma rahwa tütarde kahju läbi; ma kannatan walus ja hirm on mind wallanud. Kas pole siis enam paljamit Gileadis? Kas pole enam ühtegi arsti jääl?“ — See on paganate häda.

Teine pilt. Rahelja meest lähewad läbi maastiku. Üks neist talutab oinast nõõri otsas, teine kannab söõginõõsid ja muid asju oma käes, mis wististi wanale mehele kuuluwad, keda nad endiga kaasa weawad. Wanake hädaldab ja palub oma elu pärast, aga ikka edasi liigub kurb jalk. Ühe hiiglasuure puu alla seotakse wanake kinni. Warsti pärast seda kõlawad meeste kirmelõõgid, kes puud maha raiuwad, mis järgmisel filmapilgul wõimsa raginaga ümber kukub ja wanakese oma lihawate ja okastega kaetud õhjade alla matab. Nii olewat kaskinud oraakel, et õnnetuist perekonnast kõrwale juhtida; sest igal sammul jälgib neegrit hirm furnu waimude eest. — See on paganate häda.

Kolmas pilt. Me oleme ühe neegriõõni juures,

Misjonijaam Addis Alem, Abessiinias.

Abessinia naine weefruusiga.

millest häältejegadus wälja kostab. Korraga murtafje maja sawisein läbi ja üks noor tütarlaps wifatafje sellest august wälja. Ta on peaaegu alasti, teda katab ainult üks wasttapetud lamba nahk. Tema järgi tuleb üks rohitsejamees ja puhastab teed. Nuttes läheb tüdruk laande, kima ema onnis istub ja nutab: „Oh, häda, kuis on küll lahkumine walus; kui ma kutsun, ei wasta mu laps mulle enam!“ Tüdruk on efiwanemate käsu wõõ ifegi moraali wastu efiinud. Müüid on ta elawalt furnud. Nii nõõdis oraakel rohitsejamehe läbi, tähendades õnnetuisele, mis terwet suguwõõja tabab, kui efiwanemate kästude wastu efiitakse. Sirm on pagana südames suurem, kui armastus. Kuid kaebajad mehed ja naised onnis on parimaks wastufeks meie küsimuisele: „Mis sünnib siin?“ — See on päätiikk paganate häda ajalooist, üks paljudest teistest kurbflugudest.

Wiimane pilt. Me astume ühte teise õõni. Agufes peame pimedusega ja suitsuga harjuma. Wiimati wõõime asjade piirjooni eraldada. Me seisame ühe naise aseme juures, kes praegu kaskikutepaarile elu on kinkinud. Waewatud lamab ta jääl, kuid ta ei leia rahu, sest ärritatud naised karjuwad ta ümber läbisegi. Kaskitud ei tohi ellu jääda. Sumalate wiha ähwardaks muidu terwet suguharu. Waene ema teab, mis neil ees seisab. Siiski tahab ta süda lõõkeda. Niipalju walufid pidi ta wälja kannatama, nii wõõga oli ta rõõmu tunnud järeltulewast soõst, mis wiimaks õõmeti kindla sideme tema ja abikaasa wahel looks. Sirmust pärani filmadega näeb ta, kuis naised ühte nõõsse wett kallawad ja siis wastfündinud peadpidi nii kaua wees hoiawad, kui need täiesti waifseks on jäänud. — Efiisad said õõwri; aga piisarad, mis ikka weel ema filmist woolawad ja nahkafid, millel ta lamab, niisutawad, need piisarad annawad tunnistust Afriika paganate hädaist.

Ei, kõõil pidufära ja rõõõmsad tantfulaulud ei wõõ meid petta: ka neegrid wajawad Sunastajat, wajawad Kristust, kes neile ütles: „Urge kartke mitte; mina olen teiega!“ (E. Kõõ'i raamatust „Drjad“.)

Meie kogudus Tandjong-Karangis, Jaawa saarel.

Abessiinia.

Kui meie seitsme aasta eest misjonitööd Abessiinias alustasime, oli pealinn Addis Abeba ainuke koht, kus peatusluba saime. Nüüd on aga olukorrad paranenud. Ras Tafari's'i valitsemise ajal oleme siemaale peatamiseks luba saanud, olgugi, et preestrid sellele väga vastu on. Eriti hinnatakse misjonäride ennatjalgawat tööd ravitsemise alal.

Täna on meil pääle peajaama Addis Abeba veel teine jaam Addis Mem, 45 km. ida pool. Misjonär Sörensen töötab jääl ja viimased aruanded on väga rõõmustavad. Viimasel aastal ristiti 9 hinge, 30 on koolis ettevalmistusel.

Ulejäänud jaamad on maa südames. Tshertsherfi lõunapool Harrari provintsis on misjonär Stein uue misjonijaama asutanud. Meie kuuleme jäält häid aruandeid, mis hingedelõikust lootavad. Jaam on kahe päeva tee raudteest ja 330 km. Addis Abeba'lt ida pool.

Läänes oleme mõne aasta eest rahvarikkas Wollega provintsis tööga alanud. Surnud maavürst oli omad lapsed meie kooli Addis Memi saatnud. Oma poegade kasvatusest vaimustatud, jaatis ta meile tungivaid kutseid nende juures kooli asutada. Nüüd on meil jääl ilus misjonijaam ja ümberkaudsed noored käivad meie koolis.

Möödunud aasta sügisel palusid Dessie walitsejad — 12 päeva reis pealinnast, — oma maa-alale arstlikku misjonijaama asutada. Meile anti maad ja ka raha, Eesti kroonides umbes 30.000. Sama walitseja on ka meie teistele rawilatele abi annud. Dr. Bergmann ehitab praegu rawilat ja jaama. Lootused on hääd.

Üldse on poolehoid Abessiinias tõusnud ja usked seisawad igalpool lahti, aga on ka eelaimdusi, mis uste fulgemist ähwardawad. Seepärast peame tõsi-jelt püüdma tööd jellel maal kiirustada.

W. Kölling.

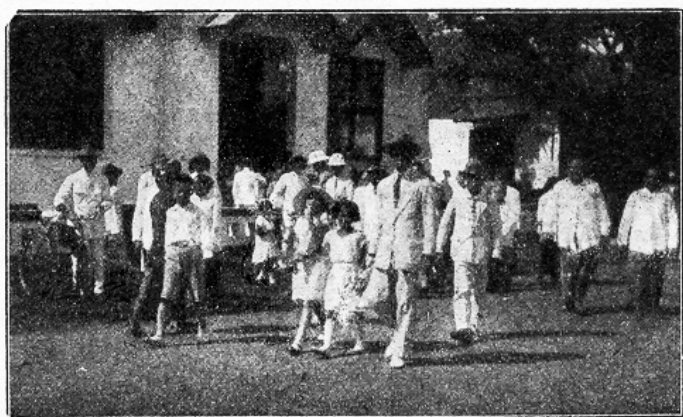
Meie töö Jaawa saarel.

Jaawas on aastate jooksul misjonäride ustawa töö läbi 12 kogudust asutatud. Paljud koguduse liikmed on muhamediusulised olnud ja tänawad täna taewast Isa, et ta neid pimedusest imelise walguse juure toonud on. Rahju, et paljud niinimetud „misjoniwastased“ ümberpöörnute paganate ja muhamediusuliste tunnistusi kuulda ei wõta, kui tänulikud nad on, et nad Sumala armu läbi endisest hädaft päästetud on.

Euroopa Adwentmisjoni jeltfi kuus misjonäri on Jaawas tööl, kuna neile 22 pärismaalast-abiliit ustawalt kõrwal seisawad. Kogudustes asutatakse jälle misjoniojakondi lihtliikmetele, kes omalt poolt Isjandale hingede wõitmisest palju kaasa aitawad. Aga mitte ükfi see; waid koguduste ja misjonisõprade wabatahtliste annetuste läbi wõisime Bataawia ja Subaraja'sse kabelid ehitada. Rahjuks on need jumalakojad juba liig wäikesed. Meil oli 1927. aasta lõpul Jaawas 725 liiget ja terwes Hollandi-Indias 2217. Palju rohkem wõiks veel teha, kui wahendeid oleks. Siiski usume, et Sumal ka misjonisõprade südameid kodumaal ulesõhutada andma, et paganate ja muhamediusuliste hädaftid waigistada. Ka Sumatra, Borneo ja Celebes'i saartel edeneb töö ja paljudest kohtadest tuleb kutse Euroopa misjonäri järele.

Ka kirjandustöö on siin edenenu. Muuseas andsime raamatu „Kitab-Rajehatan'i“ (Terwisraamat) rõugete vastu wõitlemiseks wälja. 1924. aastal mõllas Jaawas rõugetõbi. Mitmed pärismaalased tulid raamatu kirjutaja juure ja tänasid teatades, et nad raamatu järele tehes ellu on jäänud, kuna sajad ümbruses surid. Siis, jellel juhul, on meil jälle wõimalus Snmistegija, Suure Arsti juure juhutada.

J. Dittmar.

Sumalateenistus on möödas!

Pilt meie kiriku esisele Surabajas — Jaawa saarel.

Kaugeft idaft.

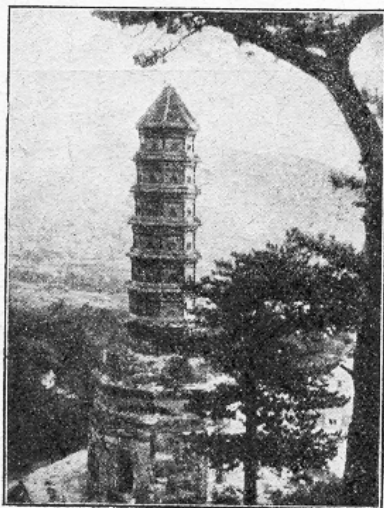
... Ja miks ei peats ta röömustama? — Ta oli 30 aastat oopiumi tarvitaja olnud ja nüüd on Kristuse läbi tollest pahest lahti.

Kurba ja röömustawat Hiinaft.

Rahutul maal, kus pole kindlat riigivalitsust, kus militarism tüüril on, kus õigus ja sääbus on tundmatud mõisted, asub meie Ida-Szetschwani misjonipõld. Kindralid, milliseid igas provintsis hull on (siin Szetschwani üle kahetümne), võivad üksteist, sõidavad alaliselt üksteisega, lootes oma võimupiiri laiendada.

Kurivad oluforrad järgnesid aasta-aastalt halvenedes, kuni torm ja määratus möödunud aastal oma senisele tipule jõudis. Hingeline, moraalne ning vaimne häda, milles rahvas viibib, on kirjeldamata. Mitte vähem tuli kannatada misjoniasutustel, meie omad kaasa arvatud. Tuhanded misjonärid pidid omaid jaamad maha jätma. Paljud Sumala truudest teenritest jätsid enda elu ja paljud pärismaakristlased vaevleivad wanglamüüride vahel. Siin ainult üks näide: Meie Keft-Hiina ühingu aastapäeval olid 15 pärismaalastest-misjonäridest wanglates või röövitud ja 13 nende ustavatest kogudusliigetest olid lahkund elust oma usu pärast. Valus on Sumala teenril igapäev ja tund näha Sumala waenlaste tegevust ja liigutatud südamest tuleb tihti raste ohkega palve: „Õpeta, oh Sumal, lõpeta kõik me vaev“. Üle

aga, kuis vaatamata waenlaste määrustele, vaatamata kõigile delu-

Hiina pagode (tempel).

Misjonär Koch (pahemal, tagumises lauas) peab piiblitundi Mitš's, — Keft Jaapanis.

fele pärismaakristlased kindlasti Seesuse lipu all seisavad ja tõe teed kuni surmani käivad.

Schi Chiao Si's, ühes kohas, mis on 60 hiina Xi kaugeft Quin San'ist, olid möödunud aastal röövlid hirmsaid tegusid korda saanud. Nende walukülmimine valmistas aga hingeji jumalikule külti-tööle. Mulle sai eriline rõõm osaks ühel päeval Sumala juure juhatada nelja põlve: ešivanaema, wanaema, ema ja lapse. Ešimehed kolm said 17. detf. ristitud ja samal päeval võtsime lapse vastu oma fäälfesse koguduskooli.

S. Effenberg.

Tschungfing, Ida-Hiina.

Evangeeliumi kombelifest väärtuseft.

Neile, kellele ma seni olen võinud evangeeliumi viia ja kes seda vastuvõtsid, on inimestena paremateks ja ametis tublimateks saanud. Loon siin ühe jaapani õe kirjutuse, tõlkes, ta ristimisest viimasel aastal:

„Täis igatsust Sumala lõpmatu armu järgi, palstvega puhastada mu südant ja tänulikus kõitvõimja austuses, sain ma hingamispäeval, 17. juulil ristitud. Mull on fellest suur rõõm. Kui palju inimesi on veel, kes ei tea tõelifest Sumalast ja kelle vaim on segane. Neli-viis aastat tagasi põlnud minagi midagi muud ja saatsin omaid päetvad kasutult mööda. . . Paljud tahtsid mind ristimisest tagasi hoida ja tegid mulle mitmesuguseid takistusi. Mida enam ma omandasin farnaseid kogemusi, seda tugevamalt uskusin ma. Olles veendumusel, et Sumal minuga on, rändasin ma teed, millel paljugi võita tuli, üle viie aasta. Sumala vaim julgustas mind

felle aja tsel ja igapäevaga eemaldusid ifka enam ja enam piltved mu juureft. Mu süda on nii täidetud tänulikuseft, et ma seda sõnades ei suuda väljendada. . .“

Nende ridade kirjutaja on ühe Schinto preestri tütar. Ta mees uurib ka praegu piiblit meie jaapani jutlustajaga. Ka lapsi õpetab see kristlik ja tark ema Seesust tundma.

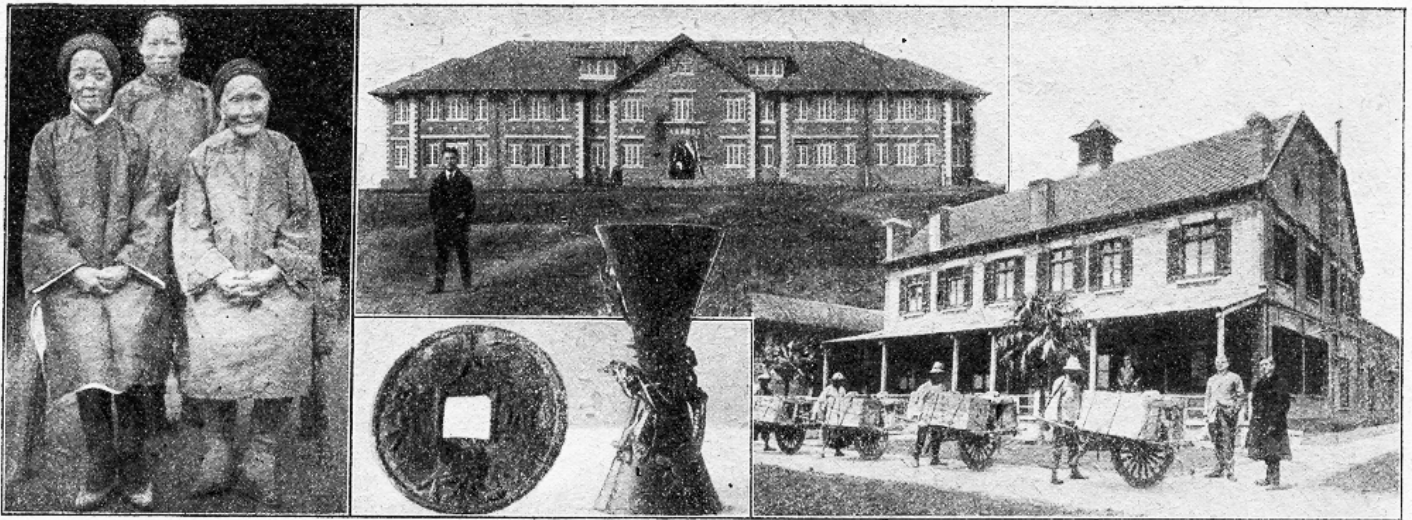
U. Koch.

Bagana-Korea perekond, kes Kristuse poole pööras.

Toofio, Jaapan.

Pahemalt poolt ülevalt alla. 1. Ejitvanaema, ivanaema ja ema, keda misjonär Effenberg ristis. 2. Meie kool Nantingis ja kirjan-
dusladu Schanghai's. 3. Meie misjonitööliste koosolek Ida-Szet-
schan'is. 4. Meie misjonimaja Futschau's, Hiinas. 5. Dachigoni
lastekool Tjungkingis, Lääne-Hiinas. 6. Hiina müür. — Üleval
nurgas: Hiina raha ja iwaas hiina maoga.

Kuidas üks Korea perekond Jeesufe juure tuli.

Ümber üheksateistkümneme aasta eest langes eivangeliumi
seeme ühe mehe ja ta naise südamesse, kes Sõuli linnas
elasid. Nad otsustasid tõstis Jumalat, oma Doojat teenida.
Nende ainuke tütar abiellus rikka noormehoga. Ta läks
ära ja elas oma abikaasa sugulaste juures. Mõne aja
pärast furi mees ja oma mures õppis noor naine Jeesust,
oma Õnnistegijat tundma. Ta mehe sugulased pahandasid
selle üle ja keelasid tale jumalateenistusel käimise.

Kuid ühel päeval tuli muudatus. Ühte tüdrikat pere-
konnast iwaewati kurjast iwaaimust. Ei raha ega arstirohud
ei aidanud. Ema tahtis, et me tuleksime ja ta tütre eest
paluksime. Ja iwaata, tütar paranes. Uasta jookkul sai
iwanama meie koguduse liikmeks. Tema eeskujule järg-
nesid teised perekonnaliikmed, nii et praegu kümme pagana-
nust äraistatud inimest Kristuse rõõmu tunnetwad.

Sõul, Korea.

Theodora Wangerin.

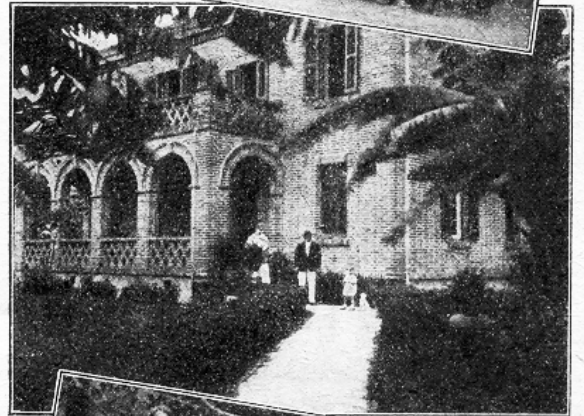
Arstlik misjon Hiinas.

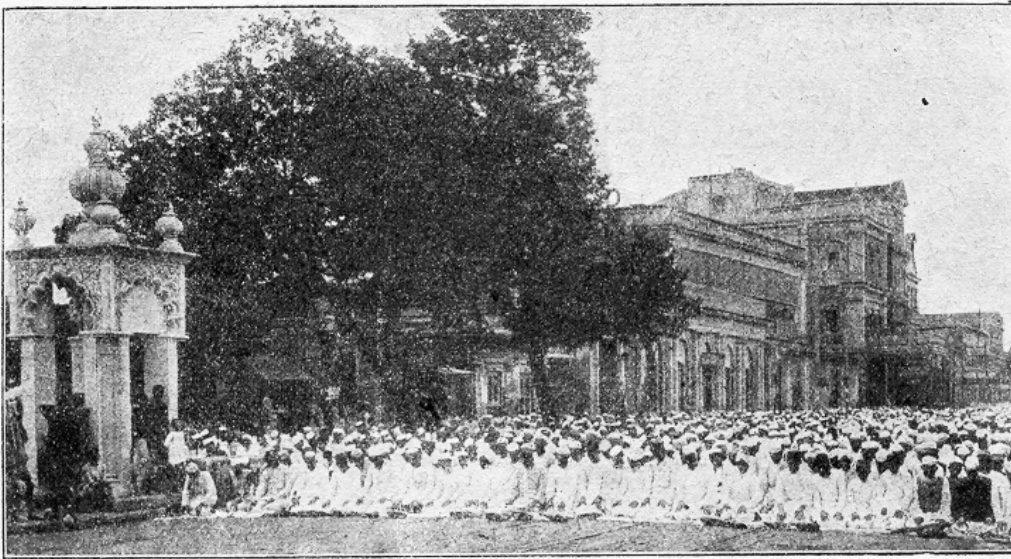
Mõne aja eest küllastasin ma üht meie haigemaja Hi-
nas. See on asutatud misjoniannetest. Parajasti toodi
arsti kõnetuppa kessealine naine, kellest arst nagu ifta,
osawõttlikult küsis: „Mis on siis iwigä?“ Üks saatjatest kos-
tis: „Ta ei näe. Ündte tale filmatwalgus jälle tagasi!“
Kui arst filmi oli järele iwaadanud, küsis ta: „Kuis on see
temaga juhtunud?“ — „Hiina arst torkas tale mõlemise
filma hõõgutwad nõelad.“ — Kahel tüdrukul, keda siisse toodi,
leidis arst sama „haiguse“. Nad pidid kõit elu-aja kan-
natama seepärast, et ujaldasid endid Hiina arsti hoolteks.

Samas haigemajas nägin üht naist, kellest oli kõr-
iwaldatud hiigla suur paise. Naine paranes ja iwdis pöö-
rata tagasi oma perekonna juure. Üldse iwiibis asutusel
53 haiget. Arsti abita oleksid nad kindlasti ammu huk-
kunud. Sääil on iweel mitmesuguseid haigeid, ja paljud
leiatwad rawitsemise läbi iwananemise enda piinadest.

Schanghai, Hiina.

J. H. Evans.

Tuhandes muhamediusulised
palvetavad peo puhul uulit-
sal Kalkutas, Põhja-ida Ges-
Indias.

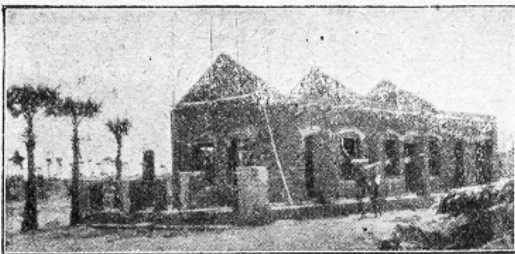
Bill Ges-Indiasse.

Lõpp väärjumala teenistusele.

Hindu vajavad kõige päält Kristust. Ainult tema võidib neid hädadest välja aidata, ainult tema võidib nende hingede igatsust vaigistada. Kristiuss näitab täielikult oma võimu nende seas: pimedad näevad, tummad räägivad ja vaesed kuulevad evangeeliumi. Inimeste ligipääsmatus väheneb filmnähtavalt. Warsti pole enam kastisid, seisusevahetlase. India läheb vastu paranemisele, igalpool on liikumas uus elu.

Bakanankodu on ainult üks India 700.000 küladest, — karjasteküla sügavas õhngulis. Korid hoidis ebauss fesse paiga elanikke oma võimuses. Meie katsufime iket lõhkuda, saates sinna evangeeliumi-õpetaja, kes sääb õhtufooli atvas. Tagajärg on näha: ivanad ebajumalad ja paganakombed jäetakse maha. Wend Mejjalagu, endine hindu, palus enne kõiki hindu-jumalaid, mis aina lugematud on. Ta südame sügavaim igatus jäi aga rahuldamata. Ta igatfes elavat Sumalat. Ta igatus täitus, fess teda juhatai Seefuse juure. Nüüd on tema ja ta perekond tõsised kristlased.

Miljonifi on farnaseid rahuldama-
tuid inimesi Indias. Nad jänunetvad

Ravila ja apteegi ehitus Marjapuris, Eduna-
Indias.

elatva Sumala järgi, kuigi ebateadlikult. Kas peame
nad jänusse furra lastma või peame neid elutvee
allikale juhutama?

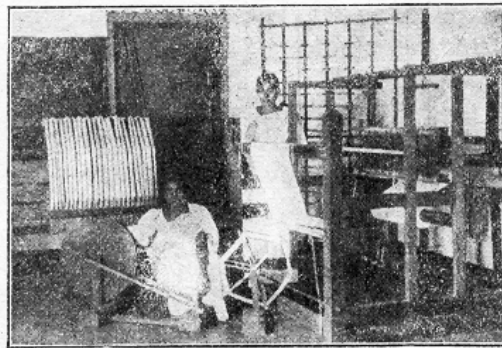
E. D. Thomas.

Madura, Ida-Indias.

Arstlik misjon India naistele.

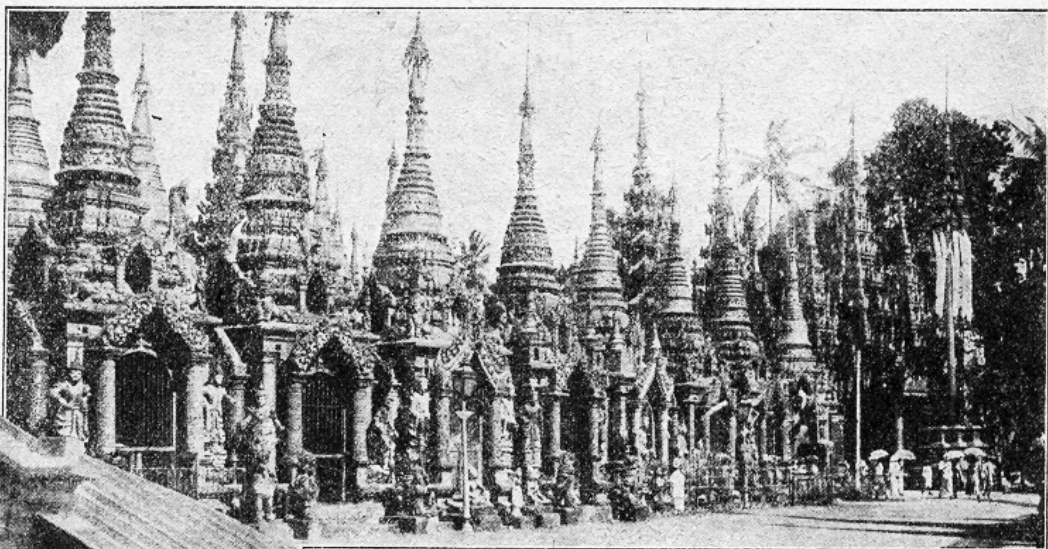
Õlgugi, et India tänapäev feda ei ole, mida
ta paljude aastate eest oli, on sääb fiiski ivel
palju misjonitööd raskendatvaid ebaufu kom-
beid. Näiteks peetakse ivel hoolega finni
bardau-süsteemist. See tähendab, et looriga ivar-
jatud naine ei tohi milgil tingimisel arsti juure
minna ega end läbitvaadata lasta. Ennem ei toh-
tinud ifegi naisarst teda läbikatfuda, kuid nüüd on
fee juba lubatud ja on fesselega hää edufamm. Nõnda
on mul võimalus palju naishaigeid läbi katfuda ja
arstida. Sumalale tänu, mul on rohkem tööd, kui
feda ära teha suudan, nii et ma enesele ühte abiliiti
paluma pidin. Ma loodan, et jaan niifugufe, õlgugi,
et efimees kirjutab,
et ta ei tea kust raha
abilise ülalpidamifeks
ivõtta.

Õfimene naine, fel-
lele ma sünnitusabi
andfin, ootas teist
last. Sünnitus oli
raske. Aga nüüd
käib tema ja ta tü-
refese käsi, Õssandale
tänu, hästi. Teine
naine, fesse juure
mind kutsuti, oli fa-
mas seifuforras.

Meie tooi õpilased — Seelõnis — fudu-
mifel.

„Kütle Jehowat
kõik paganad, aus-
tage teda kõik rah-
was“. Laaw. laul 117.1.

Buddatempel Rangunis — Indias.

Elewandi kihwa all.

„Isand, tule ruttu, elewanti „toras“, hütüdis
keegi rohtlaane poegadeft minu tuppa tormates.

Bookstes wälja, leidfin õnnetu jõe ääres kanus
(kaadis). Kihwatu nägu, põletwad huuled ja ras-
ke hingamine tunnistasid hädaohu suuruft. Waipa
ettevaatlikult eemale nihutades nägin, et mehe siifi-
fond musta räbalaga seotud oli.

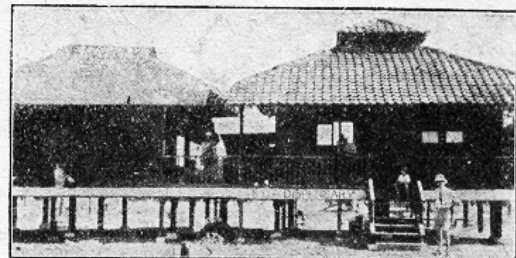
Käepärast oletwaid poisikefi saatfin koolitahwli ja
misjonär Bairdi järele. Siis pärisin ruttu õnnetuse
põhjusi. Üks tige da loomuga elewanti oli oma üle-
waatajale kihwadega kõhtu puurinud. 30-ne flm.
tagant oli see õnnetu toodud meie apteeki, mis aga
weel sugugi pole täielik, kuigi korralik on. Ka pole
süäl weel arsti, ainult halastajad teenitwad süäl.
Et 100 flm. kaugusel raiwilat polnud, wõtsime hai-
ge wastu, et teha, mis wõime. Misjonär Baird pruukis
wiimased eetri tilgad haawa pesemiseks, seadis siifi-
konna korda ja õmbles haawa kinni. Lõikufelauaks oli
meile koolitahwel, abilisteks rohtlaane pojad.

Ime sündis! Sumal kuulis meie tõsiseid pal-
weid. Haaw hakkas paranema ja kümnendal päe-
wal wõisime niidid wälja tõmmata ja 2½ kuu pä-
rast oli mees terve ning wõis oma koju minna.

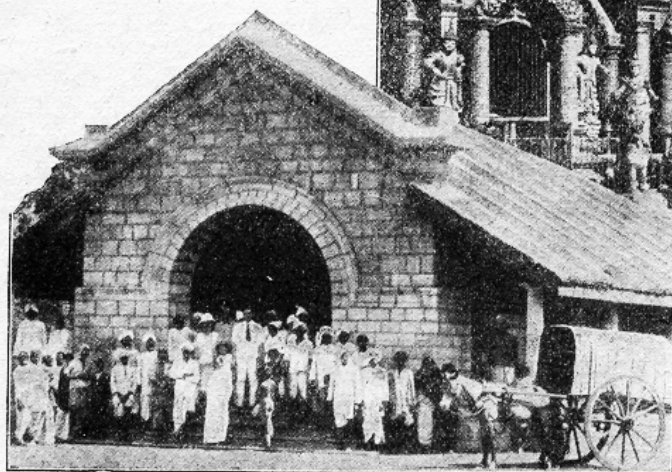
See on üks näide paljudeft. Meie õed töötawad
sügawas rohtlaane südamas soojatõwe, koleera
ja muu tõwe de wastu, tehes seda õnnistegija ütelu-
se põhjal: „Mida teie wähemalle wendile
teinud olete, seda olete mulle teinud.“

Maulmein, Birma.

Eric B. Hare.

Meie apteek Maulmeinis, Birmas, kus
elewanti poolt haawatud hindu arstili.

Rõnetund raiwilas Nuzvid'is — Indias.

Mind wiidi ootamata sinna; aga et india naine
ei kaeba ega hädalda, siis ei tea sagedasti mitte,
milles asi oleneb. Sagedasti ei suuda ta ifegi küsi-
misele wastata, mida tale ettepannakse. Eriti raske
on siis, kui peab tõlgi abil töötama. Niipea, kui
too walesti tõlgib, mis ka kergesti ette tuleb, siis
wõib suurimat wigat teha.

Siljuti olin ma ühe wäärõnnituse juures.
Sinna oli ka juba üks arst kutsutud, sellepärast, et
ma üffi süäl töötada ei tahtnud. Aga et need in-
mesed muhamedi usulised olid, ei lastnud nad arsti
haige juure ja palusid mind haiget läbikatfuda.
Wõisin seda ofalt teha, sest haige ei soowinud end
täiesti läbikatfuda lasta. Nii pidin siis teisel päe-
wal pooleli jäänud töölt lahkuma. Asjaolu põhjus
pole tänamatus, waid ainult teadmatus ja hirm.
Wõite arwata, et niisugune töö meid sagedasti kur-
wastab. Teiselt poolt aga kuuleme rõõmustawat
teadet, et ollakse õnnelik ja rõõmus, et
mina siin töötan ja nii mitmelgi juhul
abianda olen wõinud süäl, kus meesarst siis-
sepääsu ei leidnud. Meie loodame, et teie
käesolewal juhul meie tööd siin Indias an-
nete ja palwete läbi toetate.

Luiße Scholz.

Rantschi, Indias.

Õde Scholz rattab sünnitusabi andma.

Uue uue jaama piiride määritamine misjoniarstile Bondomaal, Sõuna-Aafrikas.

Siia ja sinna mustade maajaoos.

Snimfööjate seas Sise-Aafrikas.

Üks juuremaid Belgia-Kongo suguharusid, kes hannibalismile truud on, on Baluuba neegrid. Tänu Belgia valituse waljudele karistusviisidele on inimjõomise hirmus komme vähemalt awalikult alla surutud. Kui hiljuti üks minu naaber reisis läbi põhjajada maa-ala, märkas ta liival wärskaid werejälgi. Kohe hakkasid ta koerad, kes metsloomi olid harjunud taga ajama, jälgi mööda otstina saaki. Wäga pettunult peatusid nad aga, kui nad ühes külas, kus werejäljed lõppesid, arwatava metslooma asemel inimese liigete jäänused leidsid. Ühes potis lähedal küpses inimliha.

Baluubad on waimudekummarid, väga ebausklikud ja ohwerdavad „kõrgustikkudel ja kõigi roheliste puude all“ oma lugematuis waimude- ja wäärjumalatemajades.

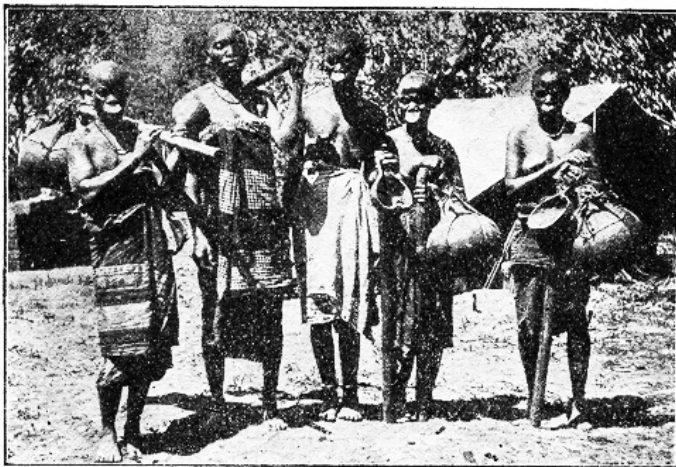
Uskumata kiirelt muutis rõõmusõnum nii mõndagi nende metslaste juures. Kuna nad kuus aastat tagasi hirmunult põgenesid, nähes walget inimest, on neil nüüd hästi sissejätud koolid, kus nende lapsed nende oma keelt lugema ja kirjutama õpivad.

Wiimastel aastatel tulid ühtepuhku päälitvad mõi nende saadikud palwega, et neile saadetakse õpetaja, kes nende inimestele Jumala sõna õpetaks.

Siljuti ristiti 12 baluuba-noormeest ja -neidu. Nad on hääd kriitlased. Mõned neist andsid wabatahtlikult enam, kui kolmandiku omaist palgast töö edendamiseks, kuigi nad väga wähe teeniwad.

D. H. Giddings.

Bufama, Siseaafrikas.

Naised Tanganjita'lt isesuguse „mofailuga“ (Dobbertin).

Kolm pidalitõbijat, keda meie ratwilas, Malamulos, Njassamaal terwets ratwifeti.

Pidalitõwe rawitsemine.

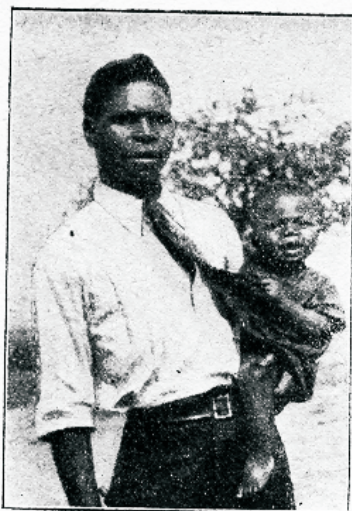
Sigidalt ja kaugelt ruttawad haiged Njassa-maal meie jällesse rawilasse, mille haigeruumid harilikult iilitäis on. Päew-päewa kõrwal antakse umbes 100 haigele abi.

Muuseas ajutajime jellel alal ühe pidalitõbiiste kolonii, sest siin on nende arm kohutaw, nii et iialgi ei tea, millal nendega teadmata kofku punitume. Meie oleme kõik, mis me wõimuses seisab, teinud, et nende kannatusi kergendada. Uguses tahtsime, arvestades suurte kuludega, kakskümmend haiget wastu wõtta. Enne aga kui saime alatagi, andsid seitse end ules, kes ka kohe pidid rawitjusele saama wõetud. Harilikult kestab jarnane rawitus $\frac{3}{4}$ kuni 2 aastat. Zuba warssi pärast rawitjuse algust paraneb haige seisuford, millele väga paljudel juhustel täielik paranemine järgneb. Mõhud kaowad, nahk muutub filedaks ja haigus möödub jäljetult. Kõige-päält aga lahkawad liikmejattud wälja juuremast.

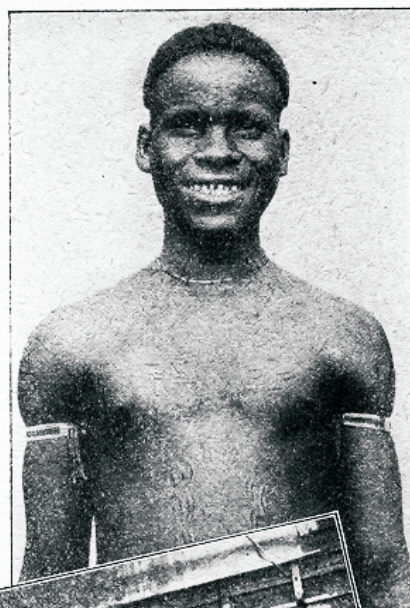
Praegusel filmapilgul soowiwad kuuskümmend haiget rawitsemist. Jumal on me tööd õnnistanud, sest mõnel juhusel paraneb haige täielikult. Kõik me abiandmised wõimaldati armjate inimeste armuandide läbi. Meie tunnistame seda jüdameist rõõmuga ja palume ka sel aastal ilusat tööd wabatahtlikkude annetustega laiendada ja aidata.

Malamulo, Njassa-maal.

Dr. C. F. Birtenstod.

Bahemal pool: Sesaja oma lapsufesega, kelle ema
 surnud on. — Allavalt alla: 1. Belgia-Kongo
 neeger ikuarmidega ihul ja teravaks viilitud ham-
 mastega. — 2. Misjonär Morton peab nõu ühe
 ülempäälifuga maa-ala üle misjonijaama jaoks
 Kalahari kõrve, Betschuamaale. — 3. Meie mis-
 jonijaama väliskool ülem Sambeesi juures, Kesk-
 Aafrikas. — 4. Haigete ravitsemine Kalahari kõr-
 ves. — 5. Ristimine Rhodeesias, Kesk-Aafrikas.

Kas jäävad paganriistlased raskustes truuks oma ufule?

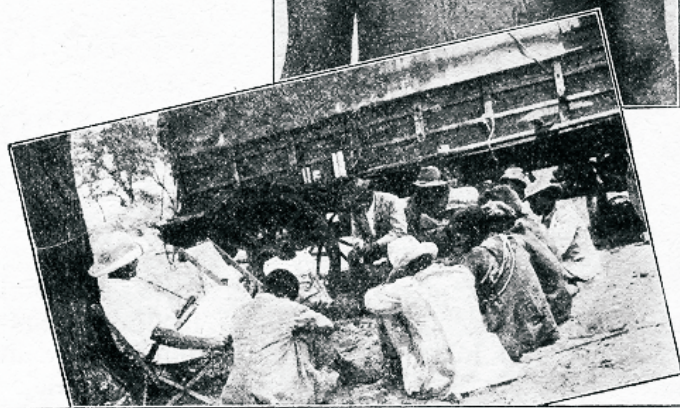
Belgia Kongos oli see, kus ta ristiusku astus ja
 Sesaja nimega sai ristitud. Siljem, misjonikoolis,
 võttis temas ajet palaw soov oma kaasmaalastele
 Kristuse õpetust kuulutada. Kui tal kooliaeg mööda
 oli, hakkas ta õpetajaks ühes meie väliskoolis, 30 km.
 meie misjonijaamast, Songa pool.

Kuid varsti tõsifid püäd ristiusu waenlased.
 Hoiatati Sesajat ja nõuti lõpuks, et ta kool jaoks sul-
 tud. Kuid Sesaja, teades, et ta Sumala tahtmist teeb,
 jäi kohale. Lühikese aja pärast tuli jälle uus nõud-
 mine, et ta peab oma tegemuse jätma wõi surmale wal-
 mis olema. Kuid Sesaja ja ta naine jäid Sumalale
 ustavaks ja andsid selle hoolets eneste tulewiku, keda
 nad teenifid ja armastafid. Mõne päewa pärast tu-
 lid mehed, kes end sõpradeks nimetafid ja töid kaasa
 toidumoonna, mille nad tema naisele andsid. Sesaja
 polnud parajasti kodus. Naine, kes midagi kurja ei
 aimanud, valmistas endale sellest toitu ja oli paar
 tundi hiljem juba surnud.

Waesel Sesajal pidi järgmisel päewal, naise mat-
 mise juures siida lõhkema. Wäikest last hoidis ta
 käel. Kuid siiski ütles ta kalmukünkal: „Mina ja
 mu naine armastafime Jeesust. Me armastafime oma
 kooli. Sumal kutsus meid kuulutama rõõmusõnumit
 neile, kes pimeduses on. Kuigi wastupanu oli suur,
 ei wõinud me jätta oma tööd. Miiid lamab mu ar-
 mas, oxfani truu, sääl maamullas. Mina aga tahan
 täna end uesti Sumala teenimisele pühendada, kui
 see ka minu elu maksaks. Nad wõiwad küll tappa
 ihu, kuid hinge ei saa nad surnata.“

J. F. Wright.

Bloemfontein, Lõuna-Aafrika.

Meie juures väljharitud
Inka-õpetaja oma naisega.
Ta juhib väga edurikkalt
fooli Boliivias.

Uuele misjonärile majaehitamine misjonijaamas Coltas,
Ekuadoris.

Lõuna- Ameerika indiaanlaste seas.

Andi-Inka-indiaanlaste foolid.

Uäretul, külmal Boliivia, Peruu ja Ekuadori kiltmaal on meie algfoolid, arstlikud foolid ja jutlustajad need, kes inimesi Sumala juure juhivad. Siin tuleb võidelda ebauisu ja eelarvamistega. Misjonifoolides tutvustatakse indiaanlasi armurikka taevaiskaga, kelle ees kõik peavad vastutama oma teguviisi pärast; siin õpitavad nad Sumala sõna tundma ja saavad järelmõtlejateks, usatvateks inimesteks ning korralikkudeks kodanikkudeks.

Meie peame ületval 104 valitfufe poolt lubatud algfooli Peruu, Boliivia ja Ekuadori pärisrahva jaoks. Indiaanlaste õpilaste arv ulatub üle 5000. Peaaegu üks tuhat neist on noored tüdrukud ja naised. Peruus, Juliaca läheduses, kolme maa keskpunktis, on meie pärismaalastefool, kus selle suure maaala pärismaalasi ette valmistatakse misjoniteenistustele. Mõõdunud aastal oli sääl 300 õpilast. Sääl ei arendata neid mitte ainult waimsfelt, waid neile õpetatakse ka puusepatööd, põlluharimist ja piimaasjandust. Tüdrukud keedatvad, õmblevad ja kootvad

Indiaanlaste lapsed meie foolis Peruus.

waipu. Siit väljaminees lähewad pärismaalased-misjonärid tööle omamaa rahwa juure, kelle elu, kombed ja pruuke nad palju paremini tunnewad kui walged.

H. B. Lindquist.

Buno. Peruu.

„Kolmkümmend aastat hiljaks jäänud.“

Kui Para kuberner sai teada, et Amazona alamjooksul asuwate indiaanlaste juures tahame misjonitööd alata, ütles ta: „Te olete kolmkümmend aastat hiljaks jäänud!“

Kui me siinsete indiaanlaste waimsfet ja tehaliist wiletsust waatleme ja maa suuruse pääle mõtleme, tuleb meile enestelegi wahest kahtlus, kas me seda tööd ilalgi võita suudame. Sellel maal mis peaaegu neli korda juurem on kui Saksamaa, elab üle saja suurema ja wäikfema suguharu, kes läbipääfematutes ürgmetfades elawad. Meile näib tõesti wahest, kui olekfime „kolmkümmend aastat hiljaks jäänud.“

Kui ma alles seda kaalusin, kas maksab awada fooli Tembe-indiaanlastele, sain ma kuulda, et säälsetest 15—18000 inimesest waetwalt 200 järgi on jäänud. Kõik teifed surid aasta jooksul tõwewoodil, teadmata midagi Teesufest. Niifugust suurt wiletsust indiaanifuguharude seas wõib ainult Jumal fergendada.

J. E. Brown.

Belem, Brasillia.

Seft ajast pääle, mil metsitud indiaanlased etvangeeliumi usutvad, ei tartvita nad enam õlleastjaid, mida üleval pildil näeme.

Metsrahvad Amazoni ääres palutvad abi.

Paljude aastate festel oli hädaohtlik valitsuse poolt rajatud Amazoni jooksu äärfeil teil käia, seft et metsitud indiaanlased ei kartnud valitsuse sõdureid ega vahte, vaid tapfid neid ühes reisirataga, kes mõnes ütifeses puhkepaita otsifid, armutult maha. Kuid sellest ajast pääle, kui neile indiaanlastele rõõmusõnumit hakati kuulutama, valitseb maal rahu. Paljud indiaanlased, kes ford nii metsitud olid, on loobund alkoholi ja kõkaiini tarvitamisest, mis tihti hirmsate kuritegude põhjuseks olid. Nad on jätnud ka usu nõiajäbududesse. On liigutav kuulda neid inimesi tõstmas häält Jumala poole, kes mõne aasta eest alles olid julmid metslased.

Kaugelt sifemaalt, Amazoniäärse maa suurelt alalt tulevad saadikud mitmesuguste indiaani-fuguharude poolt ja palutvad, et me neile õpetaja saadaksime. „Saatte meile õpetaja, et ka meie õpifime tundma Jumalat. Kuis suudame feda ilma õpetajata?“ Nii palutvad nad. Kuid, kust võtta niipalju õpetajaid? Hiljuti külastasime mõningaid Ida-Beruu ürgmetfede elanikke Amazoni jõe ääres, kuhu siamaale veel ühegi misjonäri jalg pole saanud. See oli raste ja hädaohtlik reis. Indiaanlased võdifik meid kofe lahkesti vastu, kui kuulfid, et Campafooli jutlustaja oli neile külla tulnud. See teade mõjus nõiasõnana ja ähvardused muutufid palumifeks, „fest“, ütlesid nemad, „meie tahame ka tõelikku Jumalat tundma õppida.“ Meie jäime nende festele mõned kuud ja jutustasime neile Jumala armastusest ning raitufesime nende haigeid. Valus on näha neid hoolitusesse jäetud inimesi. Nad on terve mõistusega olefufed, kuid neil ei ole mitte võimalust olnud, paremat oluforda tundma õppida. Kordutvalt küsifid nad minult: „Kas sa tuled peagi tagasi meid õpetama?“ „Kas tuled sa ivarsfi tagasi?“ Mida pidin ma neile vastama? Ma ütlesin: Meie püüame teha, mida suudame.“ „Ja, keegi tuleb tagasi ja aitab teid.“

Misjonär Stahl katfub indiaanlast läbi, kes enne tema kohalejõudmist futi. Aga ta futi usus oma Jeesusesse, mis ka leinama jäänuid tõestib.

Kas teie tahate, kes teie neid ridu loete, felleks kaasa aidata, et see lubadus täidetud saaks ja et meie võdikkime õpetajaid väljafaata Beruu ürgmetfades elavatele punanahkadele, kes nõnda igatsufega ootatvad.

Kuigi me kõik ise ei saa minna neisse ürgmetfadesse Jumala sõna kuulutama, siis on meile Jumal siiski omas suures armastuses andnud võimaluse kaasa aidata nende indiaanlaste päästmifeks misjonitöö toetamifega oma annetes ja palves.

F. U. Stahl.

Squitos, Beruu.

Amazoni jõe ääres elatvad indiaanlased, felle seas misjonär Stahl tegutfeb.

Lõunamere faartel.

Metslaste ümberpöörmine.

Waike ookeani lõunaosas asuvad tuhanded saared, mille elanikud veel kristlike misjonäridega pole kokku puutunud.

Waade, et inimese ijeloom tema ümbruse kohalt välja areneb, ei näi sugugi nende tõesjadega kokku kõlastumat, mida nende faarte rahwaste elus näha. Siit, paradüüsilikult ilusa looduse keskelt leiame suuremat metsikut ja kõlwatust, kui harwa kusagilt mujalt.

Loomuliku toidust on sääl niisuguses külluses, et töötada ei ole tarwis.

Saalomoni, Uue Hebrüide ja Tidschi faartel on meie misjonärid tähelepanemisväärilise eduga tegevuses. Sajad inimesed, nende seas päälifud ja elatanud naisterahwad, pööravad enda kiradikummar-damijele ja kõlwatumatele kommetele selja ja pööravad rahu ja rõõmu andwa Sumala kummar-damise poole.

Nende tunnistused, nii teo kui sõna läbi, tõendavad, et nende ümberpöörmine õige ja täielik on. Meil on veel palju rohkem misjonäre tarwis, et selle suure faartemissjoni ala tungiwaid nõudeid osaltki rahuldada võiks.

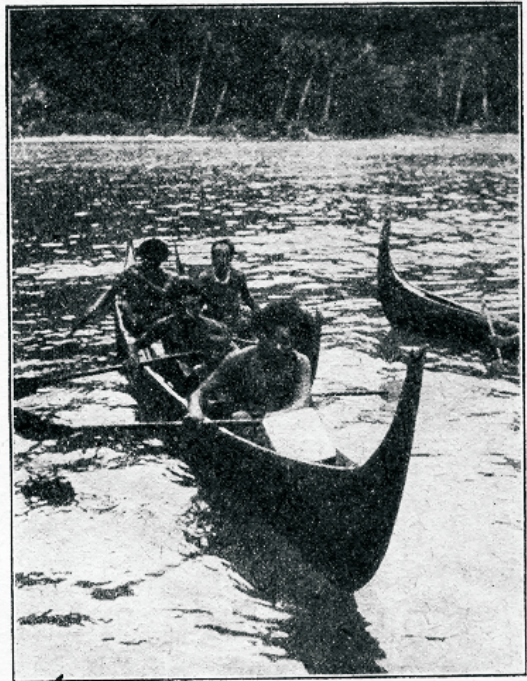
M. W. Anderson.

Meie misjonikool Saalomoni faartel.

Alles wiie aasta eest oli sääl, kus täna meie Batauuna—misjonikool asub, tihe malaariat peitev troopika mets. Nüüd on ta maharaiatud ja sellega moskitode peiduurfad häwitatud. Koht on nüüd terve, kui ükski teine Saalomoni faartel.

Misjonijaam Utschin, Uuel Hebrüidi saarel. Kaugel on näha Malekuula saar, kus ka misjonitööd metsikute juguharude seas alatud on.

Pärismaalane ewangelist Saalomoni faartel sõidab oma tööpõllule.

Sga hommitu peetakse koosoleku ruumis hommitupalwet, mida harilikult üks õpilastest juhatab. Siis järgneb korrapärane tehaline töö: mõned töötavad faetveskis, teised ehitawad, trükiwad, teewad kirjan-duslist tööd ehk keedawad. Pärasõunal kogutawad kõik toolituppa ühisele toolitööte.

Pääle kooli on meil siin wäikene rawila ja apteek. Üks tubli halastajadde teenib meid siin. Kaugelt tulewad inimesed rawitajusele; igapäew on meil läbistiku 25 farnast juhust. Ka õpilasi õpetakse haigeterawitsemises, jellepärast, kui neile kord kaugemal kool juhataja antakse, siis on nad wõimsad rahwa hädasid rawitfema.

Siljuti hariti üle kolmekümne noort inimest misjoniteenistuses Saalomoni faartel. See on ülisuur arw, kui arwesse wõtta, et meie kool siin alles päris noor on.

H. B. P. Wicks.

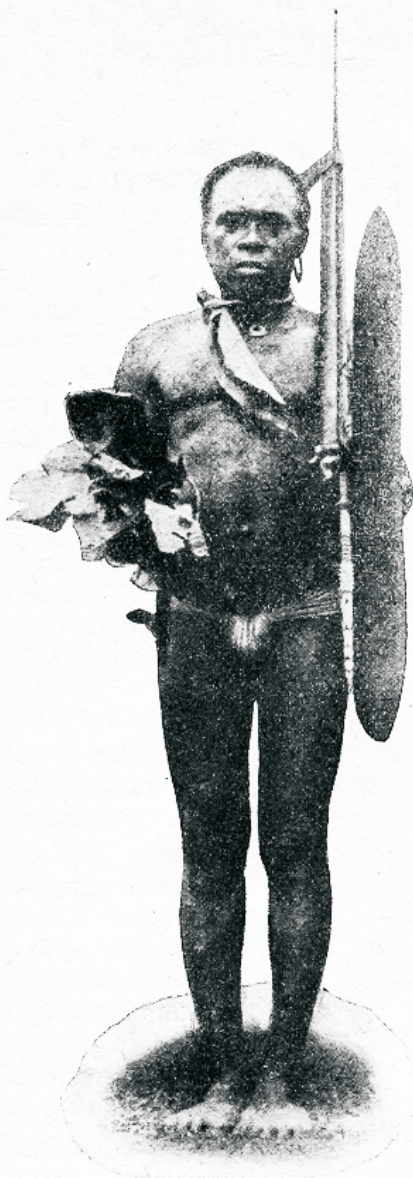
Teliina, Saalomoni-faartel.

Isfand on kuningas! Sest kii-delgu maa! Rõõmustagu merefaarte hull! Sest fina, Sehoowa oled kõige-fõrgem üle maa, oled üle kõigi jumalate.

Taaw. laul 97, 1. 9. — Menge.

Kas tasub misjonitöö ennaft ära?

Lihti küsitakse: „Kas maksab üldse misjonäre jaata paganate juure? Kas pole see inimeste ja vahendite raiskamine?“ Kui pärismaalased, kes enne ihu ja hingega inimajad olid, tulevad misjonäri juure ja palutavad luba oma endiste waenlaste juure minna ja neile armuõpetust jutlustada, siis on see tale kindel, et ta waev, töö ja lootused endid tasutavad.

Eiin kohal üks näide! Sofoko oli pärit Dotvelest, ühelt Saalomoni saarelt, ja oli warem uhke seepäale, et tal olid waenlaste pääd. Ta oli julm ja halastamatu metslane, peffis naifi ja oli kõigile hirmuks.

Kuid Sofokost sai kristlane. Ta näost peegeldus sest ajast rahu, mille ta eivangeeliumi läbi oli leidnud. Ta on üks tuhandeist, kes finnitawad, et misjonitöö end tasub.

Kolm aastat pärast ümberpöörmist saatis Sofoko misjonäri reisul. Nad jõudsid ühe kaupmehe laagri juure. See kohtas neid rannas, kuid tähele panemata misjonäri, jälgis ta pillkudega Sofokot. Mõne aja pärast pöördus ta misjonäri poole ja ütles: „Aksteistkümmend aastat tagasi hoidsin ma kätt taskus rewolwori küljes ja oleksin fesse pärismaalase kohe maha lastnud, kui ta mulle sammu wõrd oleks lähinend. Teda tunnen ma wäga hästi.“ Rahuldustundega wastas misjonär: „Seda ma usun! Ta oli enne üks hädaohtlik, tapmishimuline, salakawal olnud. Kuid nüüd on ta kristlane, fessele meie jaamas eriti suurt usaldust ülesnäidatakse. Ta on wõitu saanud kõigist enda häbistawatest ebatwaorus- test“. Kaupmees finnitab: „Ta näeb tõesti täiesti teistfugune wälja.“

Ei olnud lihtne Sofokol järgneda enda taeiwasele Isale. Ta tegi enne oma nõidustega hääd äri, kuid ta ei tahetfend kunagi feda ohwrit. Ta oli alati esimene misjonäri mõnes ettevõttes aitamas ja ei mõel- nudki mingi tasu pääle fesse eest. Kui ta palwetama pidi, siis pidas mee- les neid, fessele ta eivangeeliumi pidi wiima.

Kas wõib fesse näite juures weel küsida, kas misjonitöö ennaft tasub?

Bougainville, Saalomoni-saared.

H. R. Tutty.

Sofoko, ümberpööratud nõid Saalo-
moni-saartelt, oma endises ülifonnas.

Räägi weel!

Kord rääkis paljudele päris-
maalastele õnnistusest Kristuses.
Kui koosoleku lõpetanud olime,
ei tahtnud keegi foju minna.
„Meie tahame rohkem kuulda!“
fölas igalt poolt. Pidasime siis
kohe teise koosoleku, aga keegi ei
liigutanud end. „Meie oleme
kaugelt tulnud ja tahaksime hää-
meelega rohkem kuulda!“ palu-
sid nad. Weel peeti kolmandat
koosolekut kuni hilja ööni, kuid
weel ei tahtnud nad minna.
Teisel hommikul oli ristimine.
Õstmesed kes wette läffid, olid
päälik oma wäimehega.

Pea kõik toofordjetest koosole-
jatest on praegu juba ristitud.

H. Zimmermann.

Õpetund pilltide abil Uue-Guinea saare südames.

Õnnistuse kuulutus Fidſchi ſaartel.

Sihtne nahkpõll kitenahast oli ainus wanaſe riietus, kes Suiva rannikul ühes teiste pärismaalaste — ſaareelanikkudega ſeifis ja ſilmitſes, kuidas keegi suur, ſale ja walge mees laetvalt ſõudepaati astus.

„Kes on ſiis ſee?“ küſis ta ühelt kaaslafelt, kuna ta ſigari põlema ſüütas, mis oli puulehteleſt toffurullitud.

„See ſarnaneb piſale miſjonäriſe, kes ſäälpool lahte omale maja on ehitanud,“ ütles tugetu, hästi ſirgunud noormees. „Üks meist tõõtab ta juures ja on teda palunud ſiin jutlustada. Ta ütleb, et jääb olla üks uus kuulutus, mida hää on kuulata. Saame näha, mis ſee on!“

„Ma ſaan neid juha aitama ſiin uut sõnumit kuulutada!“ karjus wana Ambroſe, üks eſimeſi päälituid Fidſchil. Ta oli paha inimene, joomar; pärismaalafed

Kurajawaimu tumardamine, teda arwatatſe elawat ſelles puutüwes.

ja walged tundſid teda, kui walelikku ja petiſt.

Kuis ta miſjonäri aitas tõõ õigemini, kuis ſee teda aitas, ſee oli imelik. Ulul hoidis Ambroſe end kõigist eemale; kui ta aga kuulis, et koosolek ſaab olema, tahtis ta nalja pärast ſinna minna. Kuid uus sõnum haaras ta ſüdame tõõmsalt enda alla, ſest ſee ſai Sumala wäes jutlustatud. Ta tuli nõõdal oſa igapäew kooswiibimisele. Selleaſemel, et nii nagu forð katwatſes, üleannetuſt forðda ſaata, pööras ta end lõpulikult ümber ja ſinkis enda ſüdame Sumalale.

Weel mõõdagi tõõſin kirjutada wanaſt Ratu Ambroſeſt, kuid aitas ſelleſt, kui ütlen, et ta ſurmani oma uſule truuks jäi ja ſelle eest waghvasti ſeifis oma kaasmaalaste ees.

S. R. Martin.

Suiva, Wou Fidſchi ſaared.

„Lõõfufetänu Lehe“

eesmärt on ühelt poolt näidata, kui kaugele paganate ſetta ja miſ määrat tõõmuſõõnum Kriſtufeſt ja tema tulewafeſt riigist on jõõdunud, ſja teifeſt küljeſt tõõmaldada „Lõõfufetänu Lehe“ wäljaandjale miſjonifeſtſile waghendeid koguda, miſlega ſel raſtel ajal ülewalnimetatud ülesannet paganamaadel täita.

Need, kellele ſee miſjonifeſt laialilaotajate poolt kätte tuuafſe, tõõiwad kindlad olla, et tõõif anded uſtaiwalt miſjonifeſtſaſale edaſi antafſe.

Adventlootus ja maailma misjon.

Adventlootus on ühendatud Kristuse ootus, inimsoo kõigi igatjuste täitumine. Kristuse tulekus leiab iga kristlik mõte oma täiuse. Ilma selle lootuseta on iga kristlus mõttetu. Esimestel ristiusu jutlustajatel polnud uut õppemeetodi, nende võidukas jõud oli lihtne naatjareetlase tunnistus. Nende jutluste fõrguspunktiks oli hüüd: „See Jeesus tuleb jälle võidurikka kuningana!“ Esimeste kristlaste adventlootus oli tõusejõuks maailmamisjonile.

Surmapõlgusega wiidi võidusõnumit paari-kolmekümne aastate jookkul läbi terve tuntud maailma, isegi Roomani ja keiserliku loojini. Surm ei suutnud adventlootust nõrgestada, sest iga haud juhtis pilgud tunnile, mil „kõik, kes haudades on, kuuluvad tema häält“. Surmas ei nähtud mitte lunastajat, vaid viimast waenlast, patu palka; kuid surmawõitja pidi jeda oma ülewusega täiesti kaotama.

Teisel aastafajal ja hiljem elas ristiusu olulisi muudatusi üle. Armastus, mis isiklikus ühenduses Kristusega elas, wähenes. Selle asemele tuli wäljamõeldud õpetusteem. Rogudus sai kirikuks. Kirik nägi oma riiki, eriti Konstantiinist saadik, siin maa pääl ja lasi enda teenreid selle eest wõidelda maiste sõjariistadega. Misjon sai poliitika wahendiks, misjonitööd teha tähendas koloniseerida ja wõita. Kiriku teenrid said würestideks ja Jumala riik näis siin maal täituma. Sgawik ja jäälpoolne tarwitati ainult kiriku-riigi walitsuse hirmutuswahenditena.

Niiugustes oludes taganes Kristuse jälletulemismõte ikka enam ja enam. Wormilikus usutunnistuses sai see weel küll alal hoitud; tegelikult aga oleks Kristuse isik kiriklikkudele wõimufandjatele sama koormaw olnud, kui ta esimesel ilmumisel oli Jeruusalemma templihärradele. Kõige paremini on jeda wäljendanud kirjanik Dostojewski, kui ta oma „suurinkwiisitoril“ lasseb öelda äkitselt ilmunud õigele Kristusele: „Kõik andsid ja lord paawstile üle, ja kõik on nüüd tema juures, tee meile nüüd weel waid ühe meekehää, mitte jälle tulla ja meid segada ses asjas.“

Kristuse jälletulemist ei wajatud enam; selle eest oli muretšenud ristiusku tunginud hingefilosoofia. Surmas ei nähtud enam wiimast waenlast, waid wabastajat, kes kehäs wangisolewa surematu hinge wabastab ja igaweesse õndsusse wiib. Adventlootus, mille sihtiks Kristus oli, pidi taganema surmakuuluse ja hingepalwete teenistuse ees. Wõpuks sai suur Jeesuse advent, ihu ülestõusmine, täitsa mõttetuks, kuna kõik üflikud pärast surma taewa läksid.

Selle algkristliku ewangeeliumist ärapõrdumise all kannatab kristlik kirik tänapäewani, nagu üks juhtiw usuteadlane, prof. dr. R. Cordier, tunnistab: „Meie kiriku haigus on see olnud, et ta endas enam ei kanna lootust Issanda tuleku pääle.“

See on kristliku mõju kadu põhjus kodumaal ja terve maailma nõrga misjonitöö põhjus, sest et ta end poliitikast lasi kurjasti juhtida.

Wiimaste aastakümnete wapustusel on paljudel kristlastel awanud filmad, nii et superintendent D. Israel kirjutab: „Kui kogudus peab warustatud olema Jumala päewaks, siis peab ta Jeesuse jälletulemisesse uskuma... et Kristus jälle tuleb nähtawas aus.“ Kuulsate teoloogide kirjadedest, nagu Adolf Schlatter j. t., kõlab: „Wiimse abi toob Kristuse jälletulek.“ Adventlootuse toonitamise wabaretakse jälle Plaato hingefilosoofiast, jäädes kristliku ülestõusmislootuse wastu surematauseõpetuse (prof. Bornhäuser). „Kristlik usk igaweesse ellu pole mitte surematuseust, waid usk surmalt ülestõusmisse (Stange).“ Selles nimelt eraldub ristiusu paganlusest, kes waimudeaustamist ja hingerändamist õpetab. „Pühakiri tunneb tõelist elu ainult enne surma ja pärast ülestõusmist (Traub).“

Algkoguduse lootusrõõm ühendab ka praegu kõiki adventiusulisi termes maailmas. Mitte inimlaused ja mõteteaduslikud targutusel ei moodusta ewangeeliumi, waid ühendatud ja jälletulew Kristus. Kes teda tunnewad, kannawad, nagu neist ridadest näha, ohwrimeeelse waimustusega hüüdu kõigile rahwastele: Jeesus tuleb warsti!

B. Drinhaus.

Sahfets tähelepanemiseks!

Kui keegi, kes jeda lehte lugenu, tungi tunneb midagi paganamaa misjonitöö edendamiseks ohtwerdada, olgu see ükskõik kui wäikene summa, siis wõdetakse jeda alati tänuga wastu ja toimetatakse auwasti annetuse sihtkohta edasi, jeda „Misjoniteadetes“ awalikult kwoiteerides.

Ünded saata selle lehe wäljaandetoja aadressil kasapidajale Paul Altwelts'ile.

Wäljaandja: „S.-P.-Adventisti kog. Eesti Siit“ Tallinnas, Merepuiestee nr. 14-a. oma majas.

Tallinna Eesti Kirjastus-Ühisuse trükkoda, Pilt tän. 2.

